

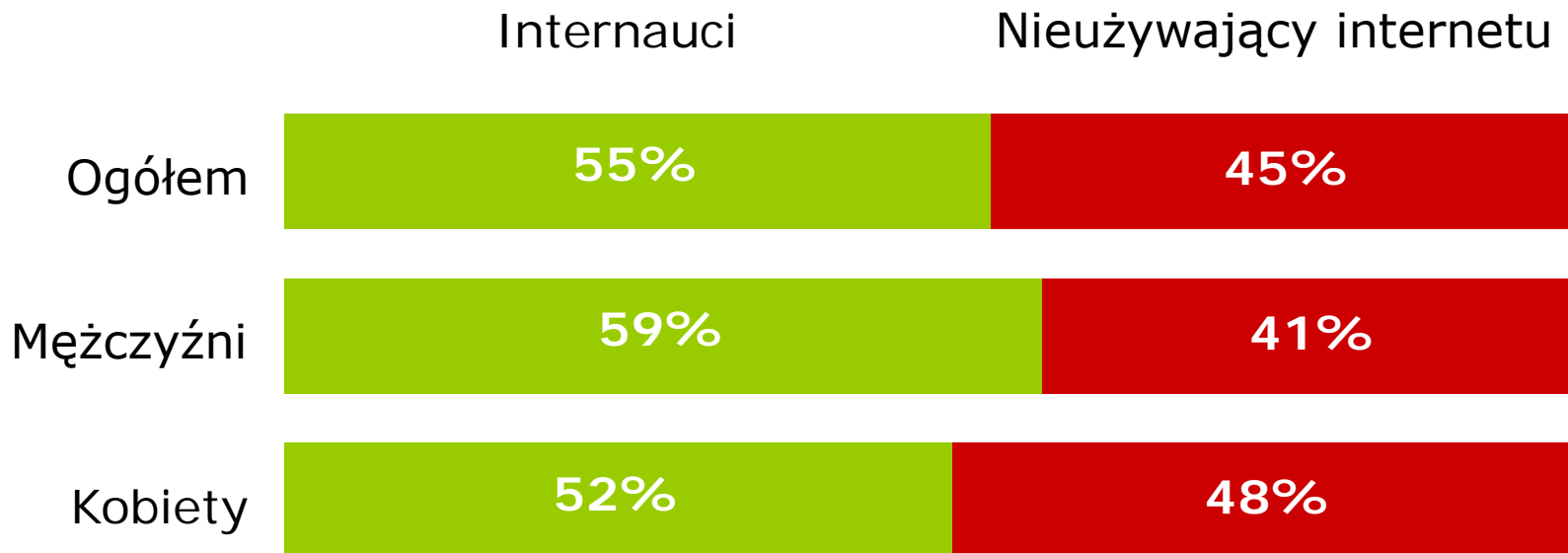
POLITYCZNY WYMIAR WYKLUCZENIA CYFROWEGO

Michał Wenzel, Michał Feliksiak

W celu uzyskania odpowiedniej do analiz liczebności, połączyliśmy wyniki badań z trzech sondaży zrealizowanych przez CBOS w okresie od maja do lipca 2010 roku na reprezentatywnych, losowych próbach dorosłych mieszkańców Polski. Łączna liczebność uzyskanej w ten sposób próby wynosi $N=2876$

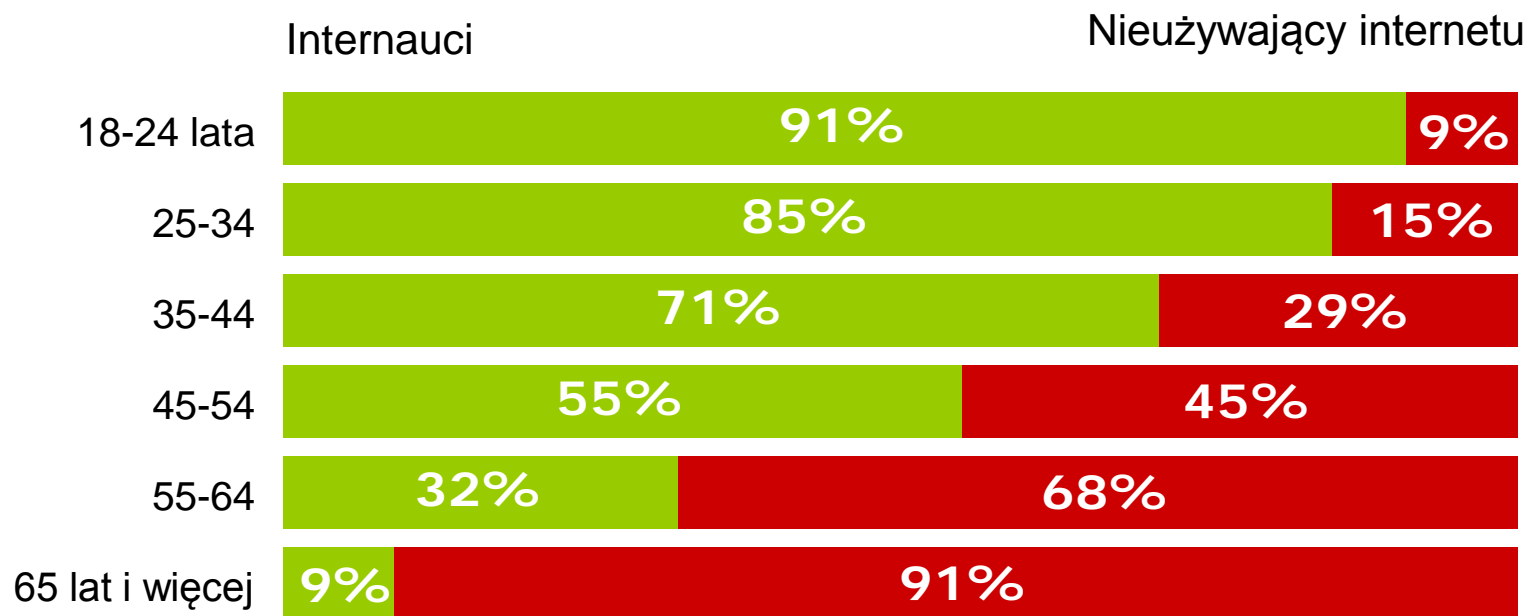
SOCJO-DEMOGRAFICZNE CECHY INTERNAUTÓW

Korzystanie z internetu a płeć

Dane CBOS

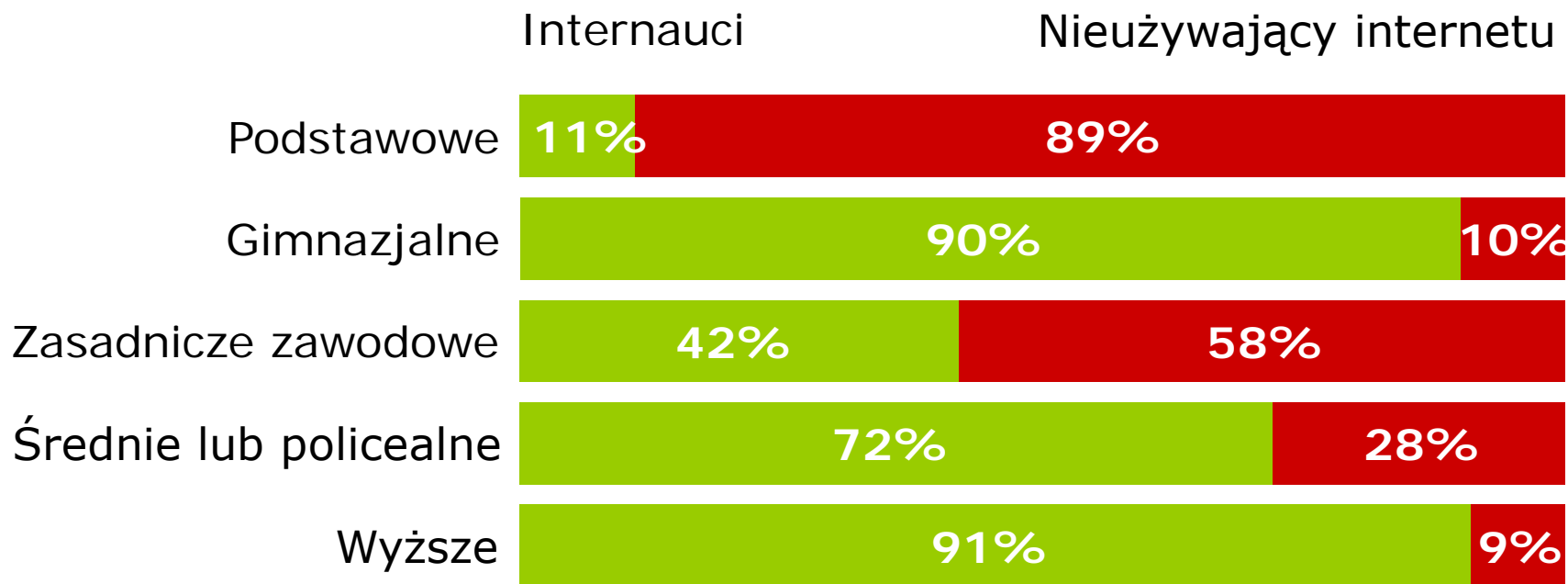
Korzystanie z internetu a wiek

Dane CBOS

- Bardzo silna, liniowa zależność utrzymuje się od początku badań nad korzystaniem z internetu

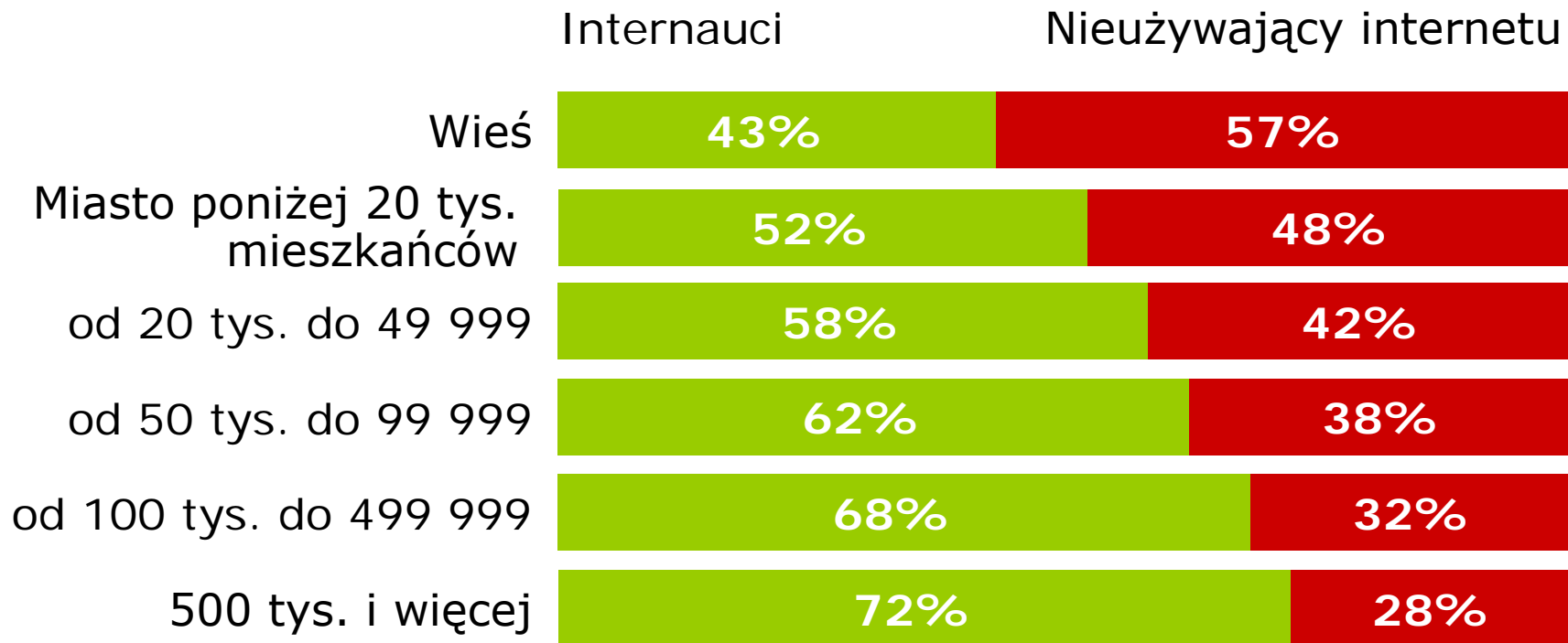
Korzystanie z internetu a wykształcenie

Dane CBOS

- Silna zależność od wykształcenia ma charakter trwały

Korzystanie z internetu – wielkość miejscowości

Dane CBOS

- Większość mieszkańców miast to internauci, większość mieszkańców wsi – niekorzystający

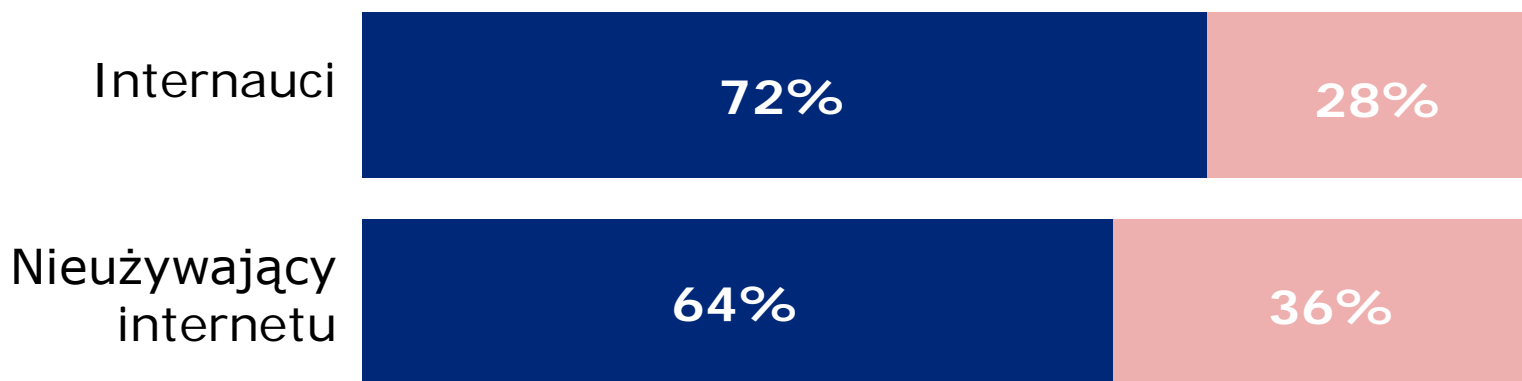
WPŁYW KORZYSTANIA Z INTERNETU NA POSTAWY POLITYCZNE (OPIS ZBIOROWOŚCI)

Deklarowane uczestnictwo wyborcze

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?

Na pewno wziął(ęła)bym
w nich udział

Nie wziął(ęła)bym
udziału, nie wiem

Dane CBOS

- Internauci częściej deklarują uczestnictwo w wyborach

Deklarowane uczestnictwo w grupach wiekowych internautów

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?	Młodzi internauci	Młodzi nieuży-wający internetu	Internauci w wieku 35–54 lat	Nieuży-wający internetu w wieku 35–54 lat	Internauci w wieku 55 lat i starsi	Nieuży-wający internetu w wieku 55 lat i starsi
	w procentach					
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	64	45	76	59	89	69
Nie, nie wiem	36	55	24	41	11	31

Dane CBOS

- Deklarowane uczestnictwo zależy zarówno od wieku, jak i od kompetencji cyfrowych.
- W każdej grupie wiekowej internauci są aktywniejsi niż niekorzystający

Preferencje partyjne (odpowiedzi ogółu)

Partie popierane w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Internauci	Nieżyjący internetu
	w procentach	
Platforma Obywatelska (PO)	35	20
Prawo i Sprawiedliwość (PiS)	17	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	7	5
Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	2	3
Inna partia	4	3
Trudno powiedzieć	8	11
Niezamierzający głosować w ewentualnych wyborach	28	36

Pominięto odmowy odpowiedzi

Dane CBOS

Preferencje partyjne (odpowiedzi deklarujących udział w wyborach)

Partie popierane w ewentualnych wyborach parlamentarnych wśród osób deklarujących udział w ewentualnych wyborach i mających sprecyzowane preferencje partyjne	Internauci	Nieżyjący internetu
	w procentach	
Platforma Obywatelska (PO)	55	37
Prawo i Sprawiedliwość (PiS)	26	43
Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	10	9
Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	2	6
Inne partie	6	5

Dane CBOS

- Wśród internautów PO wygrywa wyraźnie
- Wśród niekorzystających nieznaczną przewagę ma PiS

Preferencje partyjne w grupach wiekowych internautów

Partie popierane w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Młodzi internauci	Młodzi nieużywający internetu	Internauci w wieku 35–54 lat	Nieużywający internetu w wieku 35–54 lat	Internauci w wieku 55 lat i starsi	Nieużywający internetu w wieku 55 lat i starsi
	w procentach .					
PO	33	17	35	19	46	21
PiS	13	12	20	19	24	26
SLD	5	0	8	3	9	6
PSL	1	1	2	3	1	4
Inne partie	4	5	4	3	4	2
Trudno powiedzieć	9	11	7	13	5	10
Niezamierzający głosować w ewentualnych wyborach	35	54	24	41	11	31

Dane CBOS

- Preferencje internautów i niekorzystających zbliżone są we wszystkich grupach wiekowych
- PO najwyższe poparcie ma wśród najstarszych internautów.

Zaufanie do niektórych polityków

Politycy	Zaufanie		Nieufność	
	Internauci	Niekorzystający	Internauci	Niekorzystający
	w procentach			
Jarosław Kaczyński	41	54	40	26
Bronisław Komorowski	71	63	15	17
Grzegorz Napieralski	51	47	12	10
Waldemar Pawlak	43	49	24	23
Donald Tusk	66	52	22	29

Dane CBOS

- Zaufanie do liderów PO i PiS (w mniejszym stopniu SLD i PSL) różnicowane jest w zależności od tego, czy respondent korzysta z internetu

Udział w ostatnich wyborach prezydenckich

Czy brał(a) Pan(i) udział w:	Internauci	Nieużywający internetu
	w procentach	
I turze wyborów prezydenckich (20 czerwca 2010r.)		
Tak	67	65
Nie	32	34
II turze wyborów prezydenckich (4 lipca 2010r.)		
Tak	68	68
Nie	30	32

Pominięto odmowy odpowiedzi

Dane CBOS

- Brak różnic między internautami a niekorzystającymi, jeśli chodzi o deklarowane uczestnictwo w ostatnich wyborach prezydenckich
- Deklaracje są mocno zawyżone

Preferencje w ostatnich wyborach prezydenckich

Preferencje w I turze wyborów prezydenckich	Internauci	Nieuzycywający internetu
	w procentach	
Marek Jurek	0	0
Jarosław Kaczyński	22	44
Bronisław Komorowski	49	34
Janusz Korwin-Mikke	3	0
Andrzej Lepper	0	1
Grzegorz Napieralski	18	11
Andrzej Olechowski	1	1
Waldemar Pawlak	2	2
Bogusław Ziętek	1	0

Pominięto „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Dane CBOS

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich?	Internauci	Nieuzycywający internetu
	w procentach	
Na Bronisława Komorowskiego	69	48
Na Jarosława Kaczyńskiego	29	48
Oddałem głos nieważny, na żadnego z nich	1	1

Dane CBOS

- Wśród internautów w I turze zdecydowanie wygrał BK, a GN uzyskał niemal takie poparcie jak JK.
- Wśród niekorzystających zdecydowanie wygrał JK

Wpływ korzystania z internetu na postawy polityczne (wpływ netto korzystania z internetu)

Zmienne niezależne	Zmienne zależne (exp (B))							
	Deklarowane uczestnictwo w wyborach parl.	Głosowanie na						
		PO*	PiS*	SLD*	PSL*	BK	JK	Zainteresowanie polityką
Wykształcenie (lata)	1,157	1,141	1,012	1,098	,982	1,183	,997	1,160
Płeć (0=M; 1=K)	,927	,958	,903	,756	,625	,893	1,464	,380
Wiek	1,024	1,006	1,017	1,020	1,021	1,010	1,020	1,031
Miejsce zam. (1-miasto)	,984	1,586	,717	1,531	,285	1,437	,608	1,440
Warunki mat. (1-dobre)	1,485	1,473	,888	1,013	,909	1,387	,789	1,307
Korzystanie z internetu	1,499	1,440	1,060	1,544	1,081	1,313	,934	1,315
Stała	,074	,014	,208	,004	,137	,021	,245	,008

* Grupa referencyjna: niegłosujący na daną partię/kandydata (nieuczestniczący w wyborach, głosujący na inną partię, nieudzielający odpowiedzi w sondażu). Wyróżniono wartości istotne na poziomie $p=0.05$

- Wykształcenie zwiększa prawdopodobieństwo udziału w wyborach i głosowania na PO.
- Im obywatele są starsi, z tym większym prawdopodobieństwem głosują na wszystkie partie – bo w ogóle starsi znacznie częściej głosują.
- PO i SLD to – relatywnie – partie miast; PiS i PSL – partie wsi.
- Dobre warunki materialne zwiększają prawdopodobieństwo głosowania na PO
- Zaobserwowaliśmy wpływ netto korzystania z internetu na preferencje wyborcze. Dotyczy on dwóch partii: PO i SLD. Niezależnie od swoich cech społeczno-demograficznych, internauci częściej niż niekorzystający popierają te dwie partie.
- Nie stwierdziliśmy wpływu netto korzystania z internetu na preferencje w wyborach prezydenckich. Elektoraty BK i JK nie są tożsame (pod względem cech konstytutywnych) z elektoratami PO i PiS

Konkluzje

- **Wykluczenie cyfrowe może pogłębiać wykluczenie obywatelskie (udział w wyborach)**
- **Obecność w sieci wpływa na preferencje wyborcze**
- **Hipoteza o „by-product learning” znajduje potwierdzenie – korzystanie z internetu nie ma wpływu netto na zainteresowanie polityką**

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

PUBLIC OPINION RESEARCH CENTER

